

MAGYAR MERKUR

1789-dik esztendőben.

A' Róm. Csász. és Apost. Kir. Fels. különös engedelmeivel

Szombaton Kis-Afzszony-havának 15-dik Nappján.

Elegyes hírek.

Folytatás. 6. Az ezüst pénzek kissébb vitéz tselekedeteknek, az aranyból valók leg-jeleseknek jutalma, következőképpen egy Al-Tiszt ezüst, és egy köz-ember arany pénzt nyerhet, az olyan a kinek már ezüst emlékeztető pénze vagyon, ha más alkalmatósággal megint jól viseli magát, vizsgálva adván az ezüstköllet, arany pénzt kaphat, és az ollyatén, a kinek arany emlékeztető pénze vagyon, és újra vitézül forgatja magát, annakutánna pénzben veszi jutalmát.

7. Ezen emlékeztető pénzeknek el-osztása tsak érdem szerént menjen véghez és szükséges vigyázással, hogy annak betse a közös létével ne kissébbedjen, tsak éppen az ellenség előtt álló seregeknek komendérozo Generálisa, valahányszor ezen díszes jelnek

R R R

ki-

ki-osztása meg-kivántatik , esmérheti és meg-hatja tehát az elő-beszéllett környül-állásokbul zonyság tételbül, kit illet az ezüst kit az arany kezdető pénz , és mikor kellefsék az ezüst pénzt pénzzel ki-váltani.

8. Az , a ki a komendérozo Generálisnak fzerént el-nyeri a díszes jelet , a Regiment - Ba vagy sereg-vezérének kezébül nyilván a többi le ségnek jelen-létekben vészi azt , mellyet pánth ő dolmányának gomb-lyukában fog hordozni.

9. A kinek ezüst pénze jut , ő Felségén gyelmébül zsóldjának felét veszi mindenkor rá a a ki pedig arany pénzt nyer , az dupla zsóldot

10. A fél és egész zsóldnak rá-adása (Zulag) dennek olly móddal adatik , hogy ha valamelly ember Al-Tifzté , vagy a Gyalogságbul a Lov közzé , vagy a Lovaságbul a Gyalogok közzé tetik , a fzerént járjon a fizetése a mint békeesség jén szokott meg-lenni.

11. Az az ember , a kinek a díszes jele jut utóbb Tifztségre lép , az ő tífztsége mellett az kezdető pénz és az ahoz ragasztott haszon-vétele marad néki.

12. Ha az illyen díszes jellel meg-jutalmazot ber az ispotályba , vagy szabadsággal mégyen adás mindenik esetben meg-hagyatik nékie , a szabadságának idején nem kap zsóldot és a beteg ispotálynak jut.

13. Midőn egy ember ezen díszes jellel az lidufok közzé vétetik-bé , a szabott fizetésen kívül fél vagy egész rá-adást nyeri-meg.

14. Ha egyik azok közzül , a kik a díszes hordozzák , valamelly nagy gonosz tselekedet mi hadi törvény fzerént ítéltetik és meg-büntettetik ,

ollyan

ollyantul az emlékeztető pénz el-vétefsék, és még az ahoz ragasztott haszon-vételektől is meg-fosztattatik.

15. A ki az ő emlékeztető pénzét el-adja, vagy el-jádszódja, el-veszti mind azt mind pedig a többi haszon-vételeket.

16. A ki meg-bizonyithatja, hogy az ő emlékeztető pénzét el-lopták, vagy hogy tulajdon vétke nélkül vesztette-el, mást kap helyette.

17. Valaminthogy a meg-halálozott házas embernek emlékeztető pénze az ő feleségének vagy gyermekeinek marad, azonképpen a meg-halálozott nőteleneké viszfza vetetnek és a komendérozo Generálisoknak nyujtattatnak-bé.

18. A midőn hazabéliek adózó gazdagságokra, és külföldiek végre ment kapitulátzio után, ki-lépnek a szolgálatbul, az emlékeztető pénzt magokkal viszik tehát, mint a mellyet jól-vifelések által szerzettek magoknak, tsak hogy azzal a nappal, a mellyen leg-utóljára fizettetik-ki azon embernek zsoldja, a rá-adás is meg-szűnjék.

19. De ha az illetően ki-lépett katonák, gyermekek nélkül való özvegyek, vagy nőtelenek, az ő halálok után az emlékeztető pénzek viszfza-vetettetnek, a külföldiek pedig magokkal viszik ezen emlékeztető pénzt.

Pesten e m. f. hónapnak 10dikén a' meg-halálozott Cs. K. Generális Orczy Báronak utolsó tisztefség-tétele tartatott. Orczy Lörintz Báro Aug. 9dikén 1718. gikban született. Az 1741 esztendőben, a' Pruszfzus-sal való hadakozásban, külömbféle hazabéli insurrekciós seregeknek vezérek vólt, és az 1756 támadott háboruban az ő általa fel-állittatott Palatinális Húszár-Regementnek Óbersterévé lett, és vitéz katonának dicsősségét szerzette magának. Ezen háborunak ide-jén,

jén , mellyben a többi Magyar Nemefekkel veteke-
dett , Király Afzszonyokért való életek' fel-áldozásá-
ban , ingyen adott 100 lovakat az ő méneséből a Ná-
dasdy [most Erdődy] Húfzár - Regimentjéhez . Az ő
hasznos és hű szolgálatjáért Generális-Strázsamesterre
tétetett . A hadakozás után 1766-dik esztendőben
Adminisztrátorrá és annakutánna Fő Ispánnyá tétetett
Abaujvár Vármegyében , melly méltóságban 20 esz-
tendők által mindeneknek meg-elégedésére fáradozott ,
miglen ő Felségének kegyelméből az ő fiának Orczy
László Báronak által-adta . Ezen idő közben sok mun-
kával öfzve-kaptsolt K. Kommissiókat vitt véghez , és
a mostan uralkodó Felségtől a Sz. István Renkjének
Kommendátorává tétetett . Szerette a tudományokat,
és Magyar nyelven írott sok költeményes munkáknak
ízerzője vólt . A Nemzet betsülte őtet mint igaz és
nemes szívű Hazafiát , a város mint ember - ízeretőt ,
és az ő nemzetsége mint jó attyokat . Ő az ő nemes
szívét még maradékiba is plántálni igyekezett , ez vi-
gasztalja a gyászolókat az ő halálánál .

Gradiskából Aug. 1 napján. Tegnap vett a' Fő
Vezér Laudon Báro kurirt Bétsből , a' ki a' régen vá-
rott választ hozta magával . Azonnal parantsolat ada-
ték , hogy kéfzen tartsák magokat a' seregek az útra
és 3 oszlopokban induljanak - meg Szerem Vármegye
felé . Az első oszlop hólnap , Aug. 2dikán indul-meg
a' második 6dikán , és a' harmadik a' hadi kantzella-
riával 10-dikén . Az út ugy intéztetett , hogy 20 napok
alatt rendelt helyűnkre fogunk érkezni . Az útazásra
rendelt seregek , 2 Batalljon F. H. Ferdinánd Rege-
mentjéből , 3 Bat. Nadasdyétul , 1 Bat. Gyúlay Sámuel-
től , 1. Bat. Károlyitól , 2 a' Bródy vég vidéki Re-
gementtől , 2 Bat. Dajtsmáifztertől , 2. Bat. Klebek-
től , 2 Bat. Praifztól , 2 Bat. Nájgebauertől , 2 Tos-
ká-

kána Károlytól, 3 Diviziók Csartorinszky vasasaiból, 3 diviziók Valdektől és 2 Divizio Gréfen Húszárok. Öszveséggel 9 Magyar és 10 Német Batalljonok, 6 Divizio vasafok és 2 Divizio Húszárok. — A' többi seregek itten fognak maradni a' F. V. H. Mitrovszky Gróf Úrnak vezérsége alatt.

Zilajon, Közép Szólnok Vármegyében valamelly kvártély-ház, egy ellenkezés alatt lévő teleken nagyon meg-rongyollott, úgy hogy lehetett tartani, hogy minden órán öszve-omlik. Hogy valamelly kárt ne tégyen le-omlásával, és talám hogy más épületet lehessen helyébe tétetni, parantsolta a' Vármegye, hogy azon ház el-bontassék, és e' végre egy napot meg is határoztak. Az alatt egy törvényes Úri ember viszfazélván a' Zilahi előljárok rövid előre való látásokkal, fel-lovalta őket, hogy azon háznak el-rontodásával a' magok jussokat meg-ne engednék fértetni. Ezek buzogván a' magok jussok mellett estve az egész helységben meg-hirdettetik; hogy más nap minden háztól 12 forint büntetés alatt a' Város házánál fegyverrel egy egy személy meg-jelenjen, mivel farkasokat kergetni kellenék menni. Meg is jelentek a' parantsolatra igen számosan és ekkor a' Vármegye említett házához mentek, és dühös fenyegetések mellett az épület' leg-rontását meg-tiltották. Jelen volt ugyan ott a' Vármegyétől segítségül lenni szokott egynehány főből álló katonaság vagy Assistentz kommando: de ez az ellen a' neki dühösfödött sokaság ellen semmit sem tehetett volna. Nagy nehezen csak ugyan, és sok szép szó után le-tesendésitettek és haza küldötték a' fel-lázasztatott népet, és edgyszersmind ezen reménytelen történet mind a' Királyi Komissárius ó Excellentiájának Kolosvárra, mind a' F. Guberniumnak Szebenbe főtő Pósta által tudósra adatott. A' meg-visgálásra ki-küldettek ma-

ga ő Excellenziaja az említett Királyi Komiss. Gr. Teleki Ádám, és a' Kolos Vármegyei Első V. Ispán B. Bánfi György ő Nagysága. A' Zilahi Elöljárók között csak hárman nem találtattak hibásoknak, a' többet hivatalaiból le-tétettek, és a' köz népnek is keményen meg-parantsoltatott, hogy mászszor a' farkast nem a' Vármegye házánál, hanem a' meszeseken kergesék.

Frantz országból a' Királynak két testvéri, egy néhány Hertzegek és sok Nemesek kik Angliába kik Belgiumba mentenek; de a' Generális-Státusok 21-dikén olly végezést botsátottak-ki, hogy mind azok a' Nemesek, a' kik a' fő városból el-távoztanak, ismét visszsa - térjenek, ellenkezőképpen minden jószágjok mellyeket Párisban bírnak, confiskáltatnának. A' Frantzia Gárda Regiment ezután a' Nemzetnek Regementje fog lenni, az ő Tisztjeik mindnyájon le tették tisztségeket. — A' játék néző helyek, mellyek 12-dikétől bé-zárva voltak, 20-dikán megént meg-nyitattak. A' visszsa - hivatott *Monmoren* Gróf mostan a' Királynak egyetlen egy Ministere. *Neker* Ur a' Királynak hivogatására és a' Rendeeknek sürgető kérésekre megint visszsa-tért Frantz országba. — A 12-dikén Státus - Secretáriusá lett *Fulon* és Páris várasának fő Kommissáriusa *Bertie de Szovinyi* 23-dikán még a' felháborodott zabolátlan népnek áldozatai lettenek. *Fulon* Urnak le-ütven fejét karóra függesztette és az utcákon hordozta a nép. Az alatt míg ez történnék, a' meg-szökött kommissárius hozatott. A' nép a' megölt *Fulonnak* az ő sógorának fejét nyújtotta néki, hogy azt meg-tsókolná, annakutánna ő néki-is fejét vette. Még máig sem felejtheti el a' nép, hogy tűzzel vassal fenyegettetett; azért szomjúzza a' vért, azért olly zabolátlan. — Így mégyen a' dolog a' tartományokban-is. *Rennben* 3 Regimentek a' polgárokkal

kal egyesültek, a' fegyver-házba erővel bé-rohantak, és az ágyúkat és fegyvereket ki-hordották belőle. *Li-onban* a' polgároknak bírója a' rendeletlenségnek elejét vette. A' polgárokat 16dikán öszve-hivatta, és a' templomban el-olvasztá előttök a' Párisi történeteket, és azt mondotta: Uraim, a' Nemzeteknek ellenségei vagynak, véletlenül meg-támadhatnának bennünket; itten vagynak a' kultsok a' fegyver-házhoz. A' polgárok a' szükséges fegyvereket ki-vevék és bé-kével maradának.

Szebenből Aug. 7dikén. Az ellenség minden reménység felett ezen hónapnak 3dikán a' *Boztai* Pasz-fusra ütött, a' hol négyszer rohant a' mi sántzunkra de mindannyiszor keményen vízfíza verettetett. *Hohenlohe* Fejedelem következő napon táborjokra rohant, maga vezetvén az ő szerette Húszárjait, a' kik a' Fejedeleminak bátorító szavára *fríssen rajta fiaiim!* melyet Magyar nyelven mondott, irtóztató módon az ellenség közé vágattak, Az ellenségből 400 emberek vesztének-el, és 20-an fogattattak-el, az egész táborra pedig fel-verettetett. Részünkről el-estek 50 legények és 2 Tisztek. A' jövő szerdán erről. bő-vebben.

Igazítás. Nem *Butnánál*, a' mint az előbbeni levélben hibásan iratott, hanem *Foksfánál* verte-meg *Kóburg* Hertzeg a' Törököket.

C i r c u l a r e.

Közönségesen és mindnyájoknak hírül adatik, hogy a K. Magyar Helytartó Tanátsnak jövendőben való, írásra szükséges szereknek kézhez való szolgáltatására a jövő Pesti vásárnak alkalmatosságával, és pedig *Augustusnak* 27dikén nyilván való licitazio fog a K. M. Helytartóházban tartatni, és osztán minden nemeknek vagy együtt vagy egyenként való adminisztrálása annak engedtetik-által, a ki leg-óltsóbb árron kívánnya magára vállalni. Ezen *scripturistica* szükségeknek nemei következők: *Hollandia* Regálpapiros nagyobb, középserű és kisebb nemből való; közönséges posta-median - cantzellária - concept - itató - nagy és kicsiny Re-

Regál-cancellária, és annakutánna nagy és kitsiny
 takarni való papiros; petsét-viasz fain és közönsé-
 gemből való; viasz-gyertyák; plávafszok, kitsin, köz-
 zönséges és vereses nemből való; fain és közönsé-
 g-író-tollak; fehjér és barna zsinag; övedzők; gyergy-
 tartók farga rézből és *Argent haché*-bul; fain és köz-
 zönséges koppantók; toll-metző kések, fain, közép-
 szerű és közönséges neműek; papiros-ollók; lakiro-
 zott és fa ténka-tartók; rajzoló réz pennák; tziarka-
 mok; lineák; óltó szarvak; ruha-kefék; tsont-porok
 oftyák; viasz vászon. Minden ember, a kinek az il-
 lyen administralást magára vállalni kedve vagyon, meg-
 je'lenhetik tehát ezen licitacionál; tsak hogy azok
 felekezetek, a kik azonkivül nintsenek még közönsé-
 ges esméretségben és hitelben, az által nagy könnyebb-
 séget fognak magoknak szerezni ezen tzieljoknak el-
 érésében, hogy ha *publica testinomia*-kat hoznak ma-
 gokkal, ha ki-tehetnek é tőlök hogy ezen administral-
 lásra *sub vinculo* kötelezzék-le magokat.

Hírül adatik az érdeemes Közönségnek, hogy
 dán a' *Vízi-városban*, az úgy nevezett *Patsirta* út-
 ban 503 szám alatt lévő *Kajly* nevezetű Ház, ugyan-
 hozzá tartozó szöllővel együtt, melly *Starentantz* ne-
 vű Budai szöllő hegyen fekszik, a' többet ígérőnek
 kótyavetye alatt el-fog adatni. A' kinek tehát kedve
 vagyon a' fönt irt házat, és szöllőt, akár egyszerre
 mind, akár pedig különösen, és egyenként meg-ve-
 ni, jelenjen-meg következő *Septemberek* 7dik nap-
 ján a *Budai Varban*, a *Varas-hazaral*, az úgy ne-
 vet: *Urbariumban* reggeli 9 órakor. — Kelt *Pejen* 1788
 dik *Ejztendőben*, *Augustus* hónapnak 12 dik napján.
 Szomor János, Felsőges Kamara Fiscalissa által.

Teként. Pest Vármegye részéről kinek
 nek tudtára adatik, hogy jövő *Októbernek* 8-dik nap-
 ján, *Ketskémeth Várofsában* lévő 10 kortszék, 2 szék
 raz malmok, a' négy országos Várból bé-jövő haszon-
 vételek a' többet ígérőnek árendába fognak adattatni.
 Ha kinek tehát az efféle árendáláshoz kedve vagyon,
 az említett napon *Ketskémethen* jelenjen-meg,
 hol Tek. *Consiliarius* *Burián Sámuel* Ur, úgy mint
 Királyi *Commissarius* fogja e dolgot kormányozni.
 Kelt Pesthen Aug. 3dik napján 1789.